

poslova sklopljenih s brodevlasnikom i brodarom, pa nužno izazivaju rješenje problema da li je brod zakonito /"lawfully"/ iskorištavan od trećeg i s obzirom na osnivanje privilegija. Ovo se pitanje onda dalje proširuje i na to da li zapovjednik nastupa u ime naručitelja ili u ime brodara, odnosno brodevlasnika, pa da li je ili nije na temelju broderskog ugovora dopustio osnivanje privilegija.

E.P.

KASACIONI SUD FRANCUSKE

Presuda od 22.V 1963.

13 osiguratelja c/a Sté générale des huileries du Sagel tunisien, Cie d'assurances La Baloise Medinar navigation CO i drugih

Slagač - Požar na brodu - Slagač ne odgovara za štetu nastalu požarom tereta na brodu, ako se ne može utvrditi uzrok požara

Slagač je za brodarov račun krcan^{na} brod bačve sumpora. Kad je jedan dio tereta bio ukrcan, sumpor se zapalio, i to je dovelo do uništenja ukrcanog tereta i do oštećenja onoga dijela tereta koji je još bio na obali uz bok broda. Osiguratelji su nadoknadili štetu i tuže slagača.

Apelacioni sud je slagača oslobodio. Povodom osigurateljeve žalbe Kasacioni sud je rješavao spor i potvrdio presudu nižeg suda, prihvaćajući i njegove razloge.

Osiguratelji pobijaju apelacionu presudu iz sljedećih razloga: Sud je upao u kontradikciju kad je tvrdio da je operacija ukrcanja za vrijeme požara bila još u toku, te da je u isto vrijeme brodar primio teret. Osim toga sud nije odgovorio na njihove navode koje je reproducirao u presudi, tj. da slagač nije prestao biti čuvar tereta, i napokon da se isto tako nije osvrnuo na njihov navod da je slagač kriv, osobito zbog toga što je bačve s lako zapaljivim teretom, teške 300 kg, bacao iz visine od 80cm na željeznu palubu broda.

Međutim, kaže sud, apelacioni sud je utvrdio da je "jedino sigurna činjenica da je požar prouzrokovan zapaljenim sumporom.... među bačvama koje je brod već primio - a da uzrok zapaljenja nije mogao biti utvrdjen". Iz ovoga proizlazi da je apelacioni sud odgovorio na navode žaljitelja na koje se oni u svojoj žalbi pozivaju.

Osiguratelji su nadalje proti pobijanoj presudi naveli da je apelacioni sud stao na stajalište da bi slagač

bio odgovoran samo u slučaju da se radilo o njegovoj gruboj nepažnji. Međutim da taj sud nije naveo da li se to odnosi na ugovornu ili deliktnu odgovornost, te da nije odgovorio na navod žalitelja da bi slugač morao odgovarati na temelju ugovornog odnosa, i napokon da se sud netačno pozvao na ministarsku naredbu od 1.VIII 1944. koja ne ograničava odgovornost samo na slučajeve profesionalne grube nepažnje.

Kasacija nije prihvatila ni ove navode žalitelja. Budući da je u postupku utvrđeno da se nije mogao ustanoviti uzrok požara, to proizlazi, kako pravilno navodi drugostepeni sud, da slugač "ne može imati nikakvu odgovornost za događaj u kojem on nije učestvovao". Prihvatajući ovo stajalište apelacionog suda, kasacija smatra da je time odgovorila i na gornje navode žalitelja.

/DMF, 1963, str.524/

B.J.

APELACIONI SUD BORDEAUX

Presuda od 20.XI 1962.

Sté de surveillance c/a Sté Baronnet et Fils

Slugač - Troškovi iskrcaja tereta - Ovi troškovi padaju na brodarov teret, ako stranke drukčije ne ugovore - Klausula u teretnici koja se poziva na običaje luke može, u skladu s tim običajima, potpuno ili djelomično prebaciti troškove iskrcaja na primaoca - Klausula koja se poziva na običaj u pogledu iskrcaja vaganja i isporuke odnosi se i na troškove - Za primjenu lučkih običaja nije važno na koji način se vrši iskrcaj - Naredba prefektуре o maksimalnim tarifama i potvrda Pomorske federacije luke dovoljan su dokaz o postojanju lučkog običaja

Teret žitarica u rasutom stanju prevezen je iz Rosaria u Bordeaux. Brodar je izdao teretnicu u kojoj je među ostalim bilo navedeno da će "roba biti iskrcana, vagana i isporučena prema običajima luke". Na odredištu je brod iskrcavan sa sidrišta pomoću elevatora. Slugač je, prema lučkim običajima, fakturirao 2/5 troškova primaoca. Budući da primalac taj iznos nije htio platiti, spor je došao pred sud. Prvostepeni sud je udovoljio tužbenom zahtjevu. Apelacioni sud je potvrdio prvostepenu presudu iz ovih bitnih razloga:

Normalno troškovi iskrcaja čine dio pomorskog prijevoza, i kao takovi uključeni su u vozarinu. Međutim, ovo načelo ne dolazi do primjene ako stranke drukčije ugo-